

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«БІОТЕХНОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ
ПРОДУКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ТВАРИН»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Код і найменування спеціальності,	Н2 Тваринництво
Тип і назва освітньої програми	ОНП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	Курс - 2, семестр – 4
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства, кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О. В. Квасницького
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Ільченко Марія Олександрівна, к.с.-г.н., ст. дослідник контакти: ауд. 443 (навчальний корпус № 4) e-mail: mariia.ilchenko@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> : https://www.pdau.edu.ua/people/ilchenko-mariya-oleksandrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Фахова вибіркова навчальна дисципліна.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Не передбачено.
Компетентності	Здатність використовувати професійно-фахові знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.
Програмні результати навчання	ПРН. Застосовувати знання біотехнологічних методів підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин для реалізації їх біологічного потенціалу та ефективного ведення господарської діяльності підприємства.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У здобувачів вищої освіти розвивається світогляд і загальний кругозір, з'являється можливість більш глибокого розуміння і пізнання суті біологічних властивостей живого організму, закономірностей його розвитку, взаємозв'язків організму і середовища.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду відносно біотехнологічних прийомів і їх практичного використання у тваринництві.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Біотехнологічні методи прискорення селекційного процесу.
 Тема 2. Молекулярна біологія та молекулярна генетика.
 Тема 3. Генетична інженерія у тваринництві.

Тема 4. Клітинна інженерія.
Тема 5. Біотехнологія в селекції сільськогосподарських тварин
Тема 6. Біотехнологія в відтворенні сільськогосподарських тварин
Тема 7. Застосування біотехнологій у кормовиробництві.
Тема 8. Стимулятори продуктивності тварин, ферментні препарати та премікси у тваринництві

Методи навчання і викладання

Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда.

Наочні методи: ілюстрування; демонстрування.

Практичні методи: вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка рефератів/презентацій.

Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.

Інтерактивні методи: дискусії, диспути.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій.

Методи письмового контролю: контрольна робота, самостійна робота.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

-щодо термінів виконання та перескладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу декана. Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з

	<p>відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу декана. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.</p>
<p>-щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p>-щодо відвідування занять</p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021_polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnyh_procespravlene.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан.</p>
<p>-щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>-щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennya_pro_ocinuvannya2023.pdf, студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в</p>

робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Герасименко В.Г. Біотехнологія. Київ : Фірма «ІНКОС», 2006. 647 с.
2. Гиль М.І. Біотехнологія : навчальний посібник. Миколаїв : МДАУ, 2012. 476 с.
3. Гладій М.В., Башенко М.І., Полупан Ю.П. Селекційні, генетичні та біотехнологічні методи удосконалення і збереження генофонду порід сільськогосподарських тварин. ІРГТ ім. М.В.Зубця НААН. Полтава, ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2018. 791 с.
4. Усенко С.О., Васильєва О.О., Шаферівський Б.С. Біотехнологія, розведення та відтворення тварин : навчальний посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2020. 222 с.
5. Усенко С.О., Васильєва О.О. Біотехнологія та відтворення тварин : навчальний посібник (конспект лекцій). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. 107 с.

Допоміжні

1. Безуглий М. Д. Методи біотехнології відтворення сільськогосподарських тварин. Харків, 2002. 158 с.
2. Яблонський В.А., Хомин С.П., Завірюха В.І. та ін. Біотехнологічні та молекулярно-генетичні основи відтворення тварин. Львів, 2009. 218 с.
3. Goncharenko I., Svyrydenko N., Pelich Y., Shostia A., Getya A., Usenko S. Morpho-biological traits of sexed and non-sexed sperm of Holstein bulls. *Ukrainian Journal of Ecology*, 2021, 11(3).
4. Stoyanovsky V. G., Usenko S. O., Shostya A. M., Kuzmenko L. M., Slynko V. G., Tenditnyk V. S. Hormonal regulation of prooxidant-antioxidant homeostasis in gilts *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 2020, Vol. 3, № 3. P. 39-43.
5. Usenko S. O., Shostya A. M., Stoianovskyi V. G., Tenditnyk V. S., Birta G. O., Kravchenko O. I., Kuzmenko L. M. Influence of vitamins on the prooxidant-antioxidant homeostasis in boars under the conditions of heat stress. *Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences*, 2020, Vol. 3, № 2. P. 30-35.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Аграрний сектор України: веб-сайт: URL: <http://agroua.net/animals/catalog/ag-1/a-2/info/aig-14/> (дата звернення 20.12.2025)
2. Журнал «Агробізнес сьогодні»: веб-сайт: URL: http://www.agro_business.com.ua (дата звернення 20.12.2025)
3. Інформаційно – аналітичний портал «Milk.UA.info»: веб-сайт: URL: <http://milkua.info/uk/technews/140/> (дата звернення 20.12.2025).

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 19 січня 2026 року № 11.

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Виконання тестових завдань	Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання вправ на практичних заняттях		
Тема 1. Біотехнологічні методи прискорення селекційного процесу.	4	3	4	10	11
Тема 2. Молекулярна біологія та молекулярна генетика.	4	4	4		12
Тема 3. Генетична інженерія у тваринництві.	4	3	4		11
Тема 4. Клітинна інженерія.	4	4	4		12
Тема 5. Біотехнологія в селекції сільськогосподарських тварин.	4	3	4		11
Тема 6. Біотехнологія в відтворенні сільськогосподарських тварин	4	3	4		11
Тема 7. Застосування біотехнологій у кормовиробництві.	4	3	4		11
Тема 8. Стимулятори продуктивності тварин, ферментні препарати та премікси у тваринництві	4	3	4		21
Разом	32	26	32	10	100

Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

опитування (0-4 бали)

Критерії оцінювання	
4 бали	Відмінна відповідь. Відмічається загальна та професійна грамотність студента.
3 бали	Відповідь з невеликою кількістю неточностей. Відмічається загальна та професійна грамотність студента.
1-2 бали	Відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.
0 балів	Не може відповісти на питання.

виконання вправ на практичних заняттях (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4 бали	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1-2 бали	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.
0 балів	Потрібне повторне виконання.

виконання завдань самостійної роботи (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4 бали	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи.
1-2 бали	Розкрита відповідь та неповне виконання завдань самостійної роботи, допускаються неточності.
0 балів	Потрібне повторне виконання.

розв'язування тестів (0-10 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 балів	Усі відповіді на питання є правильними.
8-9 балів	Відповідь на питання розкрита частково і допустивши при цьому окремі помилки.
6-8 балів	Недостатньо правильно дано відповіді на більшість питань.
1-5 балів	Недостатньо або неправильно дано відповіді на більшість питань.
0 балів	Потрібне повторне виконання.

Форма підсумкового контролю – залік.